

Středověké obléčení na tábor

Tak asi již většina členů tuší, letošní tábor se bude odehrávat v době středověku. Době největší slávy rytířů a rozkvětu dvorského života. Mnoho z vás si tuto dobu připomíná hraním PC her odehrávajících se ve středověku, nebo velice populární hrou na hrdiny, Dračí doupe. My se letos spolu vydáme do té krásné doby plné chrabrých rytířů a krásných dam za jejichž čest a jméno by mnozí položili život. Do doby kdy jsme mohli potkat draky a další dnes již vyhynulé tvory o kterých slyšíme jen v pohádkách.

Abychom se této době co nejvíce přiblížili a vžili se do ní tak k tomu nám poslouží několik maličkostí a jedna velice důležitá věc, která je na tábor povinná. Tou je TUNIKA. Zvláštní to slovo. Vyjadřuje dlouhý splývavý oděv, který se nosil přepásaný a různě podkasaný, jak to komu vyhovovalo. Dámy ji většinou nosily delší než páni.

Nyní k tomu jak ušijete **TUNIKU**:

Základem, jak vidíte na obrázku, je pruh látky dlouhý tak jako vy, tedy spíše dlouhý tak jak chcete, aby byla tunika dlouhá. (Budeme se v ní pohybovat i v lese, tak na to myslete) Tento díl potřebujete dvakrát. Místo pro hlavu a ruce jsou tedy jen nesešité tyto díly k obě. Do boků se vkládá klín (na obrázku je součástí celkového vzhledu. Pro dámy, pokud chtějí mít tuniku spíše jako šaty, tak se pak vkládá ještě jeden klín (na obrázku je samostatně) aby byla volnější sukně. Ale záleží to jen na vás kterou variantu si slečny zvolíte.

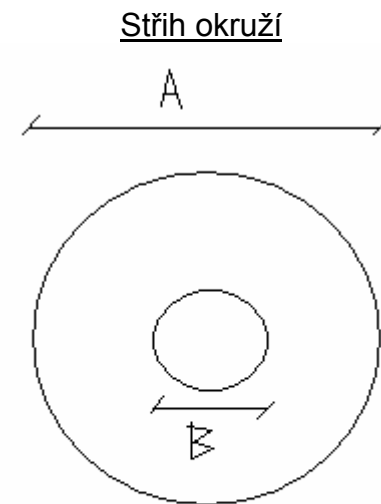
Rukávy je možno vytvořit buď dle obrázku, nebo je udělat volnější čistě obdelníkového tvaru.

Jednoduché úpravy pro efekt je možno docílit tím, že rozhalení u krku si uděláme jako šněrování, a stejně můžeme upravit rukávy. Pokud jich kus nesešijeme a vytvoříme tam šněrování. U šněrování pozor, dírky je nutno obšít, aby se netřepily.

Barva je téměř libovolná, nedoporučuji výrazné barvy, přeci jen se v tom budeme pohybovat v lese a tak nás nemusí soupeři hned objevit. Ušita ať je z jednobarevné látky (třeba světle hnědá, béžová,...), budeme si ji zdobit, ale pokud se na ní budete chtít vyblbnout již v Praze, tak vám v tom nikdo bránit nebude. Tzn. vložený klíny v šatech mohou být jiné barvy.

(Maminky vám s tím jistě rády pomohou)

Střih tuniky je také přiložen dále.

A = vzdálenost od ramene k rameni
klidně i kousek víc
B = otvor pro hlavu tak, aby prošla
(obvod hrudníku / 10 + 6)

Ještě jedna malá **povinná**
věc: **OKRUŽÍ**

To se vyskytovalo spíše až později, ale základ byl již ve středověku.

Jedná se o kruh látky, který se přetáhl přes hlavu a splýval po ramenou. Je to jednoduché a nejlépe je to vidět na druhém nákresu. Okružím ať je z bílé látky (stačí prostěradlo), neboť jej budeme barvit, abychom se od sebe rozeznali při hrách.

Možné další oděvní doplňky do doby středověku:

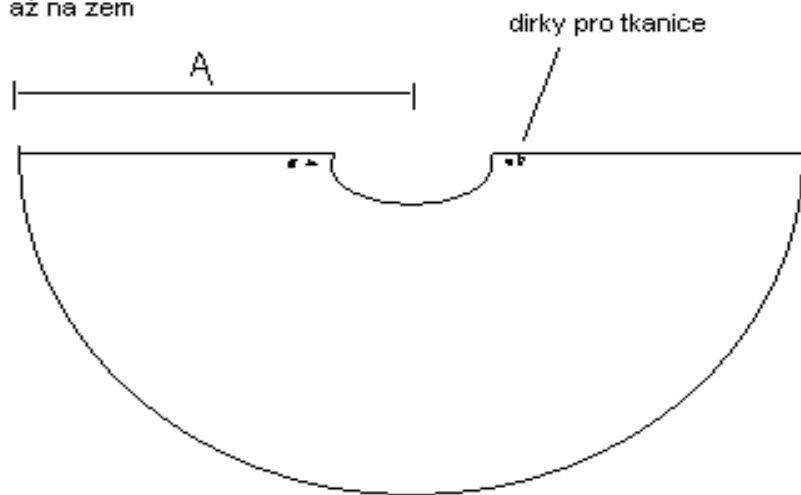
Plášť:

Na ten se jistě, hlavně ti starší, již třesou a mnohokrát se mě na něj již ptali. Proto zde uvádím stříh a dodávám, že na tábor NENÍ povinný. Nyní k samotnému plášti.

Je několik možností jaký stříh použít. Buď můžeme použít půlkruhový stříh a nebo stříh obdelníkový. S druhým jmenovaným jsme se již setkali na táboře Hobit.

A druhou možností, která je již těžší je půlkruhová varianta buď s výřezem nebo bez. Zde je stříh. Půlkruh vytvoříme pomocí provázku (jako tee-pee).

A = poloměr kruhu tedy od krku až tam kde chceme aby plášť končil. Takže třeba až na zem

Látky:

Tunika – z bavlněné nebo jiné přírodní látky, ale trocha příměsí umělotiny se hodí, neboť se látka méně mačká.

Čistá umělotina se nedoporučuje, neboť když se zpotíte, tak lépe nemyslet a nedejbože kdybyste chytli u ohně.

Okružít – stačí z obyčejného prostěradla

Plášť – Je nutno si nejprve rozhodnout pro jakou příležitost si jej vyrábíme. Zda jen na okrasu, nebo na delší používání. Pokud jen na okrasu a pro efekt a nechce se s tím člověku moc hrát, tak si jej udělá z prostěradla či jiné obyčejné látky. I když je jen z takové látky, tak nemusí vypadat vůbec špatně. Pokud se chce člověk ještě více připodobnit středověku, tak tam se nosily pláště vlněné – problém je v tom, že vlna je drahá a dosti těžká. Šlechtici, ti nosili pláště sametové, ale pro naše účely je samet dosti drahá záležitost. Proto je na něj možno použít dyftýn. Ten je již levnější, ale je to závislé na barvě a druhu. Je nutné se porozhlédnout po prodejních látek. A pak je ještě otázka kolika vrstevný plášť to bude.

Spínání – nejjednodušší je tkanice nebo pak nastupují ozdobné spony a knoflíky. Ty se dají sehnat v galanterii nebo švadlence. Ale chce se to ptát, zkoumat, vybírat.

Středověké oblečení II.

Látky:

Nejlevnější a největší výběr látek mají Látky Mráz. www.levnelatky.cz.

Najdete je:

Haškova 10 ; 170 00 Praha 7-Letná

Sázavská 34 ; 120 00 Praha 2-Vinohrady

Košická 27 ; 100 00 Praha 10-Vršovice

prodejní doba: po-pá 9.00-18.00, so 9.00-12.30

Ceny:

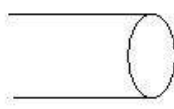
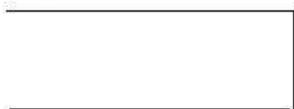
Bavlna - šíře 140cm, 89kč/m

Dyftýn - šíře 150cm, 140kč/m

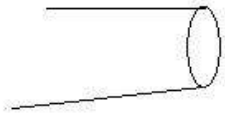
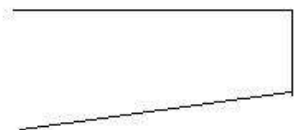
Samet - šíře 150cm, 240kč/m (sem tam i levnější)

Inspirace: <http://krea.wz.cz>

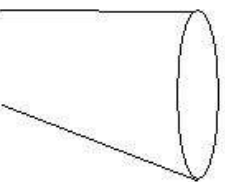
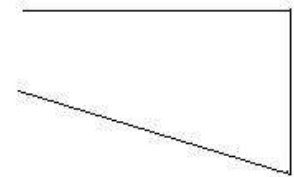
Rovný rukáv

zúžující se rukáv

rozšiřující se rukáv

Střihy

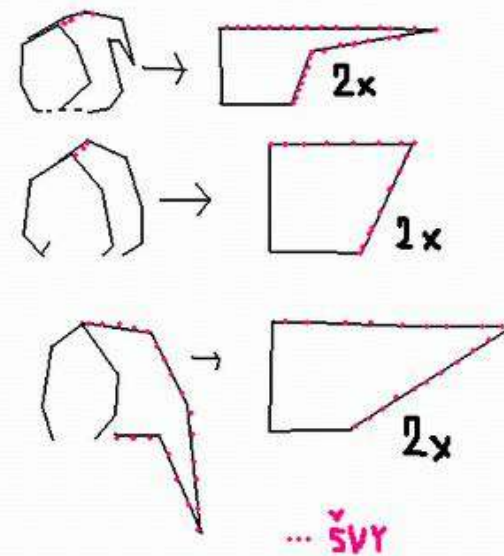
Rukávy u tunik – nejsou povinné, ale doporučuji je. Někdy se v nich budeme pohybovat za parného dne.

U rozšiřujícího se je možné je sešít po celé délce, nebo nechat konec nesešitý.

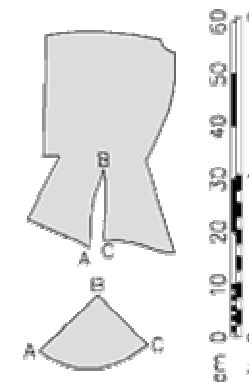
U všech se možné udělat konec stahovací na tkanice.

Na kapucu – k plášti existuje mnoho střihů, zde uvádím jen ty nejčastější. A ještě jednou zdůrazňuji, že plášť není povinný. Pokud už se rozhodnete použít nějaký z těchto střihů kapuc, tak nemůžete použít střih pláště z Hobita. Nemyslím si, že by to bylo složité. Když tak se ptejte.

Dále pak Existuje Gotická kapuca, která se nasazovala jen na tuniku a byl to samostatný kus oblečení.

gotická kapuca

Barvy – Ve středověku se barvilo přírodními barvami takže to byly barvy spíše pastelového tónu a jen různé sytosti. Proto bych prosil, aby i vaše obleky nebyly barev výrazných a svítivých.

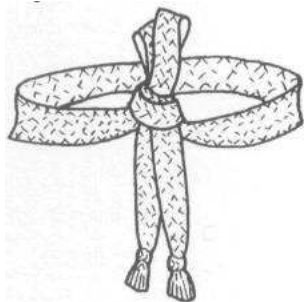
Zdobení – nejjednodušším stylem zdobení je tzv. šablonování. Z kartónu nebo čtvrtky se udělá šablona a přes ni se nanáší barva. Je to podobné jako když se savuje. (Savování nedoporučuji používat neboť se tím ničí struktura té látky a ve středověku se bílá na látky mnoho nepoužívala neboť se těžko vyráběla.)

Středověké oblečení III

Než se pustím do slíbených oděvních doplňků, chtěl bych se omluvit za chybu která se mi tam vloudila ohledně látek. Cena uvedená pro Diftýn platí pro samet a Diftýn stojí kolem 140Kč za metr. A teď už k slíbeným tématům.

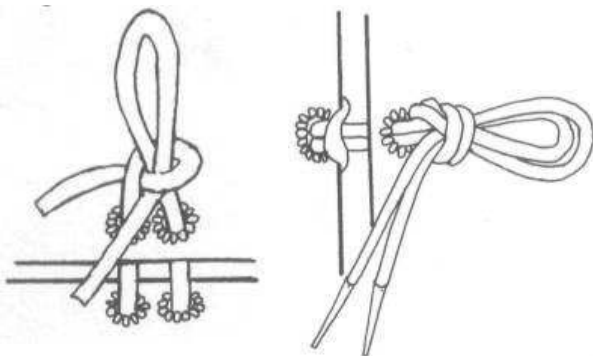
Opasky a jiné šněrování

Úvazky opasků byly velice jednoduché. Spočívaly v tom, že se opasek různě zastrkoval, ale vždy měly sponu. U dam se používaly spíše ozdobné široké stuhy (tedy alespoň k šatům). Na tábor není povinná, klidně můžete použít i pásek. Také se dá použít nějaká pěkná pletená šňůra. Je to mnohdy i zajímavější.

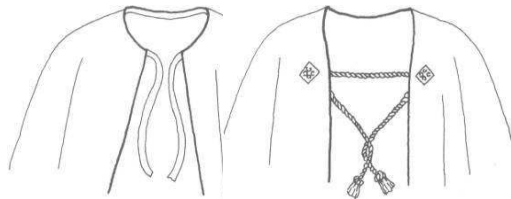
Šněrování u krku

To se týká hlavně tunik, u kterých máte možnost, aby se protáhla hlava, udělat u krku „rozparek“ a ten buď nechat volně rozhalený, nebo tam udělat šněrování. Také je možné udělat větší výstřih bez rozparku.

Šněrování k plášti

Pokud náhodou neseženete nějakou pěknou ozdobnou sponu na sepnutí u krku, tak se dá použít i jednoduchý tkanicový způsob.

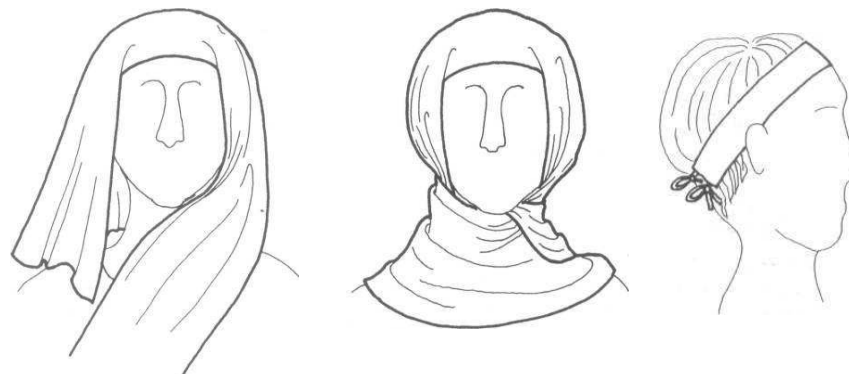
Různé přívěšky na pásek

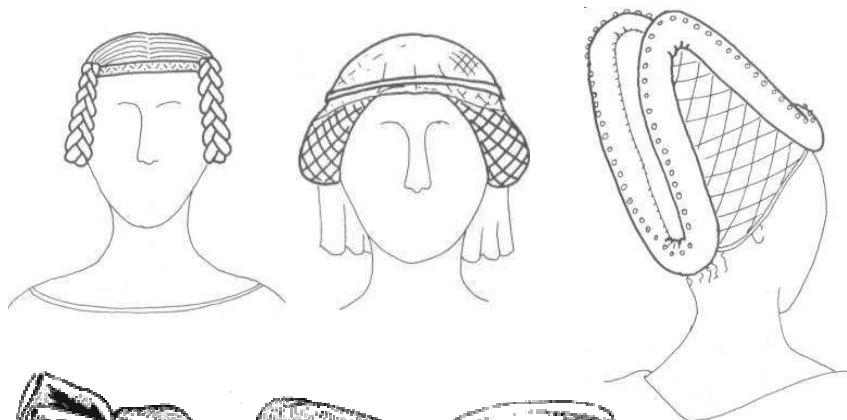
Jak vidíte na obrázku, byly to hlavně měšce různé mošny. Mošny se nosily jak přes rameno, tak zavěšené na opasku. Nějakou dobu bylo velice módní mít za mošnou na pásku zastrčen meč. Mošny se na pásek navlékaly dvěma úchyty. A co se týče měšců, tak k těm nemusím asi moc dodávat. Byly povětšinou dělány z kůže, ale často se vyskytovaly i plátěné.

Pokrývky hlavy

Dámy nosily různé šátky a síťované pokrývky hlavy. Používaly se různé typy pletených účesů. Jako jedna z mód byly i vyztužené pokrývky hlavy, které zakrývaly vlasy. Zde uvádím jen ukázky.

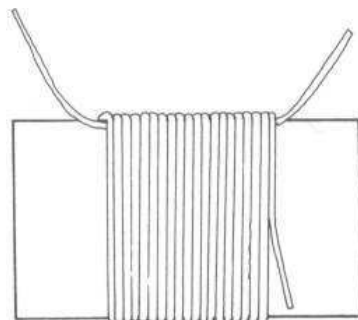

A co se týče pokrývek u pánů tak se používaly různé klobouky a taktéž vázané pokrývky hlavy. Tak, jak je vidět na obrázku.

Strápce

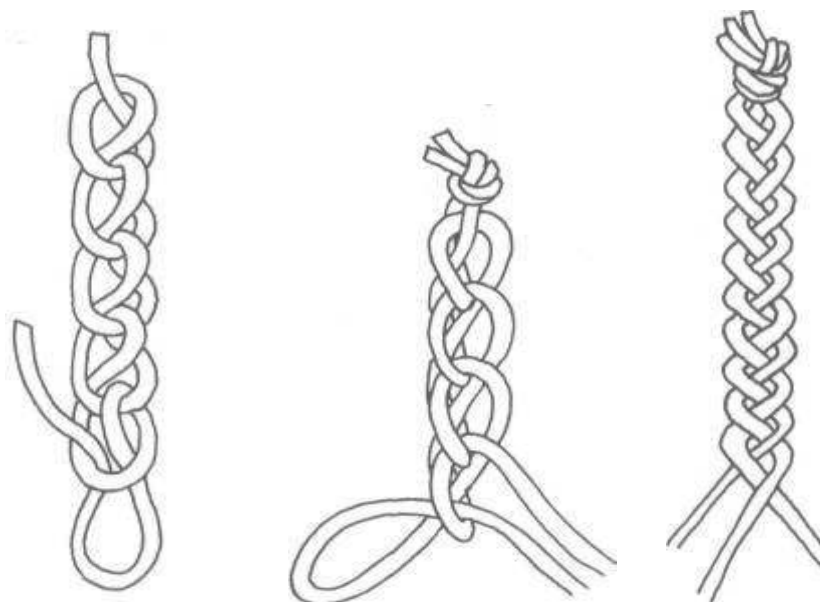
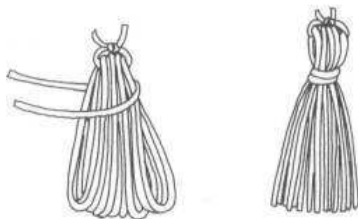
Výroba je velice podobná výrobě bambule jaké se dávají na čepice. Zde uvádím jen obrázek, který je myslím dosti výstižný.

Pletené popruhy

Tyto popruhy se dají použít jako popruh na mošnu nebo tkanice k plášti. Také může sloužit jen jako ozdobný doplněk nějakého kusu oblečení.

Na táboře bude určitě někdy výtvarná dílna při které si to budete moci zkusit, ale pokud máte tu potřebu již teď, tak zde uvádím jejich vzhledy, které jsou velice názorným návodem.

Tímto jsem vyčerpal tématiku středověkého oblékání do hloubky, kterou jsme schopni si sami vyrobit alespoň v domácím provedení. Tím, že nepotřebujeme, abychom byli středověce oblečení na sto procent. Tak se nebudu zabývat spodním rukavicemi, kalhotami a mnohými dalšími oděvními doplňky a kusy oblečení, které se dříve nosily

Všechny tyto materiály se stříhy a povídáním jsou vyvěšeny na bobřím webu. Kde si je můžete stáhnout v PDF.

Informační zdroje:

-> *The Medieval Tailor's Assistant* – SARAH THURSFIELD
- making common garments 1200 -1500

-> <http://krea.wz.cz>

-> <http://www.kostym.cz>

-> starší BS – text a obrázky Ráma

-> A poděkování také patří Zuzce, někteří si ji pamatují, neboť bez její pomoci by celý tento materiál nevznikl.

Rejsek